

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Кафедра реклами та зв'язків з громадськістю

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Міжнародні інформаційні ресурси

Напрям 6.020102 Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія

Гуманітарний інститут

2015 – 2016 навчальний рік

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02135554 Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма №	0093
Підпис	(підписи, номери)
	2016 р.

Робоча програма “ Міжнародні інформаційні ресурси” для студентів
за напрямом підготовки 6.020102 «Книгознавство, бібліотекознавство і
бібліографія», галузі знань 0201 «Культура»
2016 – 37 с.

Розробник: Романченко І.Г., кандидат історичних наук, доцент кафедри
реклами та зв'язків з громадськістю.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри реклами та зв'язків з
громадськістю

Протокол № 6 від “27 січня ” 2016 року

Завідувач кафедри реклами та зв'язків з громадськістю

_____ (Г. В. Горбенко)

Структура програми типова
Години відповідають робочому навчальному плану

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

_____ (Єременко О.В.)

© КУБГ, 2016 рік
© Романченко І. Г., 2016 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни.....	6
II. Тематичний план навчальної дисципліни.....	7
III. Програма	
<i>Змістовий модуль 1</i>	8
<i>Змістовий модуль 2</i>	12
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Міжнародні інформаційні ресурси».....	37
V. Плани семінарських занять.....	16
VI. Завдання для самостійної роботи.....	25
VII. Питання поточного та підсумкового контролю.....	26
VIII. Система поточного та підсумкового контролю.....	27
IX. Методи навчання.....	30
X. Методичне забезпечення курсу.....	30
XI. Критерії оцінювання знань студента.....	30
XII. Рекомендована література	
<i>Нормативні документи</i>	31
<i>Основна</i>	34
<i>Додаткова</i>	36
<i>Інформаційні ресурси</i>	36

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Відповідно до Навчального плану Київського університету імені Бориса Грінченка курс «Міжнародні інформаційні ресурси» відноситься до нормативної частини циклу професійної та практичної підготовки за напрямом підготовки 6.020102 «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія».

Мета дисципліни – формування у студентів системи теоретичних знань з класифікації, характеристики, функціонування та розповсюдження міжнародних інформаційних ресурсів; з'ясування проблем міжнародного співробітництва в галузі інформації; тенденцій глобального розвитку під впливом високих (інформаційно-комунікаційних) технологій, інформаційної безпеки.

Завдання навчальної дисципліни орієнтовані на набуття студентами системи знань, умінь та досвіду, що включають:

- знання та розуміння становлення інформаційного суспільства;
- уміння та досвід використання сучасних засобів створення та надання інформаційних послуг, методів навігації, структури інформаційного простору інтернету;
- знання, уміння та досвід функціонування, розповсюдження та пошуку національних й міжнародних інформаційних ресурсів, умов надання відомостей і доступу до цих ресурсів.

У результаті вивчення курсу студент повинен **знати**:

- понятійно-категоріальний апарат «міжнародних інформаційних ресурсів» та їх нормативне забезпечення;
- основні вітчизняні та зарубіжні дослідження з міжнародних та національних інформаційних ресурсів;
- класифікацію та характеристику міжнародних інформаційних ресурсів;
- структуру основних міжнародних організацій та їх інформаційні ресурси;
- проблеми захисту інформації.

На основі отриманих знань студент повинен **вміти**:

- використовувати спеціальну термінологію в науково-практичній діяльності;
- здійснювати пошук інформації, згідно класифікації та характеристики;
- мати навички аналізу релевантної міжнародної інформації з метою покращення ефективності її пошуку.

Курс інтегрується з такими дисциплінами, як «Бібліотечно-інформаційне обслуговування користувачів», «Автоматизація бібліотечно-бібліографічних процесів», «Комп'ютерно-видавничі технології», «Гіпертекстові та мультимедійні системи».

Теоретичні питання навчальної дисципліни розглядаються на лекціях, поглибленню теоретичних знань сприяють семінарські заняття. До кожного з двох змістових модулів розроблені практичні для модульних контрольних робіт, які дозволять виявити рівень оволодіння студентами теоретичними питаннями та конкретним фактичним матеріалом.

Дисципліна обсягом 72 години, у тому числі: 16 год. – лекційних, 12 год. – семінарських занять, 4 год. – модульні контрольні роботи, 40 год. – самостійна робота. Студентам надається список рекомендованої до вивчення літератури та перелік інформаційних ресурсів мережі Інтернет для опрацювання.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 2	Галузь знань (0201 «Культура»)	Нормативна	
Загальна кількість годин – 72	Напрямок підготовки 6.020102 (Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія)	Рік підготовки	
		4-й	-й
		Семестр	
		8-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: 9 аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 5	Освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр	Лекції	
		16 год.	год
		Семінарські	
		12 год.	год.
		Самостійна робота	
		40 год.	год
		Модульний контроль	
4 год.	год.		

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семінарських	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Підсумковий контроль
Змістовий модуль 1 ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ЕПОХУ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ								
Тема 1. Інформаційні ресурси: поняття, призначення, види, нормативно-правова база	16	6	4		2		10	
Тема 2. Теоретико-прикладні аспекти розбудови інформаційного суспільства	16	6	4		2		10	
<i>Модульна контрольна робота</i>	2							2
Разом за модулем 1	34	12	8		4		20	2
Змістовий модуль 2 ДЖЕРЕЛА МІЖНАРОДНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ								
Тема 3. Міжнародні інформаційні ресурси та потреби адресата	9	4	2		2		5	
Тема 4. Основні джерела міжнародних інформаційних ресурсів	9	4	2		2		5	
Тема 5. Інформаційні ресурси міжнародних організацій	9	4	2		2		5	
Тема 6. Трансформація загальноцивілізаційного інформаційного простору в контексті глобальних впливів на національні інформаційні ресурси	9	4	2		2		5	
<i>Модульна контрольна робота</i>	2							2
Разом за модулем 2	38	16	8		8		20	2
Разом за навчальним планом	72	28	16		12		40	4

ІІІ. ПРОГРАМА
Змістовий модуль 1
ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ЕПОХУ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ
Лекції

Тема 1. Інформаційні ресурси: поняття, призначення, види, нормативно-правова база (4 год.)

Структура і зміст курсу, організація навчального процесу, міждисциплінарні зв'язки курсу. Поняття інформаційних ресурсів. Закон України «Про Національну програму інформатизації».

Інформаційний продукт як результат інформаційної діяльності. Інформаційні технології. Національні інформаційні ресурси. Включення інформаційних продуктів до складу національних інформаційних ресурсів. Розміщення інформаційних продуктів, що надані в електронному вигляді. Вилучення інформаційних продуктів зі складу національних інформаційних ресурсів.

Електронні інформаційні ресурси. Веб-ресурси. Право на встановлення мережного засобу масової інформації. Конвенція № 108 Ради Європи «Про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних». Вимоги до веб-сайту персональних даних.

Право власності на інформаційні ресурси. Обробка і доступ до інформаційних ресурсів. Закони України «Про інформацію», «Про державну таємницю», «Про науково-технічну інформацію» та інших законодавчі акти України.

Порядок обробки інформаційних ресурсів різних видів. Порядок обробки і доступу до інформаційних ресурсів, що входять до складу національних інформаційних ресурсів. Інформаційна послуга.

Власник інформаційного ресурсу. Розмір плати за послуги і порядок її внесення. Обов'язки суб'єктів щодо якості інформаційних ресурсів.

Підтримка інформаційної безпеки держави. Об'єкти інформаційної безпеки. Інформаційна безпека системи національних інформаційних ресурсів. Відповідальність суб'єктів у сфері інформатизації.

Література

1. Винер Н. Кибернетика и общество / Н. Винер. – Москва : Изд-во иностранной литературы, 1958. – 200 с.
2. ГОСТ 123 7.0–99. СИБИБД. Информационно-библиотечная деятельность, библиография. Термины и определения от 01.07.2007 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.gosthelp.ru/text/GOST7099SIBIDInformacionn.html>, свободный. – Заголовок с экрана.
3. ДСТУ 2392–94. Інформація та документація. Базові поняття. Терміни та визначення від 01.01.1995 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/374735>, вільний. – Назва з екрану.
4. ДСТУ 2396–94. Теорія інформації. Терміни та визначення від 01.01.1995 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://document.ua/sistemi-obroblennja-informaciyi.-teorija-informaciyi.-termin-std491.html>, вільний. – Назва з екрану.
5. ДСТУ 2481–94. Інтелектуальні інформаційні технології. Терміни та визначення від 01.01.1995 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://babenkoff.inf.ua/GOST/terms.htm>, вільний. – Назва з екрану.

6. ДСТУ 2938–94. Системи оброблення інформації. Основні поняття. Терміни та визначення від 28.12.1994 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://document.ua/sistemi-obrob-lennja-informaciyi-osnovni-ponjattja-termini-nor16793.html>, вільний. – Назва з екрану.
7. ДСТУ 3396.2–97. Технічний захист інформації. Терміни та визначення від 01.01.1998 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://e-signature.com.ua/?p=151>, вільний. – Назва з екрану.
8. ДСТУ 5034:2008. Науково-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять від 04.08.2008 р. № 270 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://babenkoff.inf.ua/GOST/terms.htm>, вільний. – Назва з екрану.
9. ДСТУ ISO 5127:2007. Інформація та документація. Словник термінів від 01.10.2009 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://document.ua/informacija-i-dokumentacija-slovník-terminiv-iso-5127-2001-std9765.html>, вільний. – Назва з екрану.
10. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» від 22.05.2003 р. № 851–15 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/851-15>, вільний. – Назва з екрану.
11. Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11.01.2001 р. № 2210–14 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>, вільний. – Назва з екрану.
12. Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992 р. № 2657–12 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>, вільний. – Назва з екрану.
13. Закон України «Про телекомунікації» від 18.11.2003 р. № 1280–15 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1280-15>, вільний. – Назва з екрану.
14. Золотар О.О. Правова охорона як складова інформаційної безпеки цивільної: автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.07 / О.О. Золотар. – К., 2010. – 20 с.
15. Концепція інформації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kineziolog.bodhy.ru/content/kontseptsiya-informatsii>, вільний. – Назва з екрану.
16. Кушерець В.І. Аналіз знання як стратегічного ресурсу трансформації суспільства (світоглядно-методологічний аспект): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософ. наук: спец. 09.00.03 «Соціальна філософія та історія філософії» / В.І. Кушерець. – К., 2003. – 28 с.
17. Лісов П.М. Проблеми і технології продукування інформаційних ресурсів / П.М. Лісов, П.П. Масляно [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.iai.kpi.ua/archive/2007>, вільний. – Назва з екрану.
18. Марутян Р. Інформаційні ресурси у системі забезпечення національної безпеки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.dsaua.org/index.php?option=com_content&view=article&id=114%3A2010-11-30-17-18-49&catid=66%3A2010-12-13-08-4853&Itemid=90&lang=uk, вільний. – Назва з екрану.
19. Марутян Р. Інформаційні ресурси: нові підходи до визначення поняття [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/31670/10-Marutyán.pdf?sequence=3>, вільний. – Назва з екрану.
20. Пархоменко О.В. Інформація і знання: взаємозв'язок: [Монографія] / О.В. Пархоменко; Держ. ін-т інтелект. власності. – К.: ДПВ, 2010. – 268 с.
21. Родіонов А.В. Визначення інформаційних ресурсів як економічної категорії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://intkonf.org/rodionov-av-viznachennya-informatsiynih-resursiv-uk-ekonomichnoyi-kategoriyi>, вільний. – Назва з екрану.
22. Россоха В.В. Потенціал понятійно-категоріального апарату інформації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://khntusg.com.ua/files/sbornik/vestnik_113/05.pdf, вільний. – Назва з екрану.
23. ЮНИСИСТ (Межправительственная программа международного сотрудничества в области научно-технической информации) [Електронний ресурс]. – Режим

доступа: <http://www.twirpx.com/file/696047>, свободный. – Заголовок с экрана.

Тема 2. Інформаційне суспільство в контексті цивілізаційного вибору України (4 год.)

Теорії інформаційного суспільства (Й.Масуда, Д.Белл, Е. Тофлер, М.Кастельс, М.Маклюен, Т.Стоун'ер, П. Дракер та інші.). Інформатизація як чинник розвитку інформаційного суспільства. Інформаційне суспільство як гуманітарна категорія. Складовий індекс розвитку (The ICT Development Index (IDI) як інструмент моніторингу формування інформаційного суспільства. Рівень готовності до впровадження е-урядування України. Законодавча база розвитку інформаційного суспільства в Україні. Закони України «Про Концепцію Національної програми інформатизації», «Про Національну програму інформатизації», «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства України на 2007-2015 роки», «Про електронні документи та електронний документообіг»; «Про електронний цифровий підпис», «Про захист персональних даних», «Про доступ до публічної інформації», «Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні». Національна система індикаторів розвитку інформаційного суспільства (НСІРІС). Напрями міжнародного співробітництва щодо розбудови інформаційного суспільства. Міжнародна співпраця з країнами Євросоюзу. Політика ЄС щодо розвитку інформаційного суспільства. Програма „ESPRIT” з інформаційних технологій. „Біла книга” Джакквеса Делорса. «Доповідь Бангеманна». Лісабонська стратегія. Європейська політика інформаційної безпеки. «Мережева та інформаційна безпека: європейський політичний підхід». Європейська агенція з питань мережевої та інформаційної безпеки (ENISA). Сьома Рамкова угода ЄС (2012-2020 рр.).

Література

1. Всеобщая декларация прав человека. Принята и провозглашена в резолюции 217 А (III) Генеральной Ассамблеи от 10 декабря 1948 года [Электронный ресурс] : Режим доступа: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_015 свободный. – Заголовок с экрана.
2. Гриняев С. Информационное противоборство в современную эпоху [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://psyfactor.org/infowar1.htm>, свободный. – Заголовок с экрана.
3. Доктрина інформаційної безпеки України. Затверджена Указом Президента України від 8 липня 2009 року. № 514/[Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon.nau.ua/doc/?uid=1093.5417.1, вільний. – Назва з екрану.
4. Європейська обсерваторія інформаційних технологій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.eito.com/>, вільний. – Назва з екрану.
5. Європейський інститут медіа [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.eim.org>, вільний. – Назва з екрану.
6. Європейський Союз [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://europa.eu.int>, вільний. – Назва з екрану.
7. Женевська Декларація принципів. Побудова інформаційного суспільства: глобальна задача в новому тисячолітті. 12 грудня 2003 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : aritu.org.ua/wsis/dp, вільний. – Назва з екрану.
8. Женевський План дій Побудова інформаційного суспільства: глобальна задача в новому тисячолітті. 12 грудня 2003 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://aritu.org.ua/wsis>, вільний. – Назва з екрану.
9. Жуков В. Ведение информационной войны [Электронный ресурс]. – Режим

доступа : <http://psyfactor.org/infowar2.htm>, свободный. – Заголовок с экрана.

10. Запорожець, О. Ю. Публічна дипломатія: європейський досвід і Україна / О. Ю. Запорожець // Актуальні проблеми міжнародних відносин : збірник наукових праць. – Київ : Київський національний університет імені Тараса Шевченка Інститут міжнародних відносин. – Вип. 59, ч. I. – С. 179-188.

11. Информационная грамотность и медиаобразование для всех [Электронный ресурс]. – Режим доступа : -<http://www.mediagram.ru/infolit/>, свободный. – Заголовок с экрана.

12. Інформаційне суспільство : антологія : посібник / М. А. Ожеван, Л. М. Новохатько, Г. А. Піскорська, О. Ю. Запорожець [та ін.]. – Київ : ІМВ, 2006. – 456 с.

13. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. Офіційний переклад затверджено Міністерством закордонних справ України 27 січня 2006 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MU50K02U.html, вільний. – Назва з екрану.

14. Конвенція про кіберзлочинність. Конвенцію ратифіковано із застереженнями і заявами Законом N 2824-IV (2824-15) від 07.09.2005, ВВР, 2006, № 5-6, ст.71. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_575, вільний. – Назва з екрану.

15. Конституція України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, N 30, ст. 141. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?

16. Кузнецов, И. Н. Информация: сбор, защита, анализ [Электронный ресурс] / И. Н. Кузнецов. – Москва : Яуза, 2001. – Режим доступа : <http://www.eartist.narod.ru/text/21.htm>, свободный. – Заголовок с экрана.

17. Міжнародна інформаційна безпека: сучасні виклики та загрози / Є. А. Макаренко, М. М. Рижков, М. А. Ожеван [та ін.]. – Київ : Центр вільної преси, 2006. – 916 с.

18. Міжнародна інформаційна безпека: сучасні виклики та загрози : антологія. – Київ, 2006. – 612 с.

19. Уэбстер, Ф. Теории информационного общества / Ф. Уэбстер. – Москва, 2004. – 400 с.

20. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура [Электронный ресурс]: / М. Кастельс. – Режим доступа : http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Polit/kastel/index.php, свободный. – Заголовок с экрана.

21. Концепція (основи державної політики) національної безпеки України. Затверджено Постановою Верховної Ради України від від 18 липня 1995 р. № 532-95-п [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/law/97_bez.html, вільний. – Назва з екрану.

22. Офіційний сайт ЮНЕСКО [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://portal.unesco.org/>, вільний. – Назва з екрану.

23. Порядок денний асоціації Україна-ЄС для підготовки та сприяння імплементації Угоди про асоціацію.- С. 27-28. [Електронний ресурс] / Міжнародний документ № 994-990 від 20.11.2009. – Режим доступу : вільний. – Назва з екрану.

24. Про доступ до публічної інформації. Закон України. 13 січня 2011 року N 2939-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2939-17, вільний. – Назва з екрану.

25. Про інформаційний суверенітет та інформаційну безпеку України. Проект Закону № 207 від 07.07. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_2?id=&pf3516=1207&skl=4, вільний. – Назва з екрану.

26. Про інформацію. Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1992. – № 48. – Ст. 650 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2657-12> вільний. – Назва з екрану.

27. Про основи національної безпеки України». Закон України від 19 червня 2003 р. № 964-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу :: zakon.rada.gov.ua/cgi

28. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80#n8>. -Заголовок з екрану

29. Семиноженко В. Нам потрібно буде трансформувати суспільство телеглядачів у інформаційне суспільство [Електронний ресурс] / В.Семиноженко / - Режим доступу : <http://www.dt.ua/3000/3760/70261/>. - Заголовок з екрана.
30. Стандарты, определяющие уровень знаний в области информационной грамотности [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://library.auca.kg/ru/standards/>, свободный. – Заголовок с экрана.
31. -bin/laws/main.cgi?nreg=964-15, вільний. – Назва з екрану.
32. Стратегія національної безпеки України. Затверджена Указом Президента України від 12 лютого 2007 року N 105/2007 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=105%2F2007, вільний. – Назва з екрану.
33. Туніське зобов'язання [України] [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://aritu.org.ua/wsis/tz>, вільний. – Назва з екрану.
34. Туніська програма для інформаційного суспільства [Електронний ресурс]. – Режим доступу : aritu.org.ua/wsis/tp, вільний. – Назва з екрану.
35. Global Digital Solidarity Fund [Electronic resource]. – Access Mode : <http://www.dsfn.org/>. – Title from screen.
36. World Summit on the Information Society [Electronic resource]. – Access Mode : <http://www.itu.int/wsis/basic/about.html>. – Title from screen.
37. What is the Digital Opportunity Index (DOI)? [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.itu.int/ITU-D/ict/doi/index.html>. - Заголовок з екрана.

Змістовий модуль 2

ДЖЕРЕЛА МІЖНАРОДНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

Лекції

Тема 3. Міжнародні інформаційні ресурси та потреби адресата (2 год.)

Інформаційні етапи еволюції людства: етапи та інформаційні носії. Інформаційна інфраструктура. 5 складових “національної інформаційної інфраструктури” (за Р. М. Хейсом). Інформаційний простір. Інформаційний ресурс. Користувач інформації. Інформаційні потреби: типи та характеристики. Типи інтерактивних служб. Інформаційні центри. Інформаційна структура Білого Дому. Структура прес-офісу прем'єр-міністра Великої Британії. Об'єднання інформаційних агентств. Інформаційні агентства, що діють на території України. Методи вивчення інформаційних потреб та формулювання запитів. Прямі та непрямі методи вивчення інформаційних потреб. Інформаційний запит, типи запитів. Перешкоди при формулюванні інформаційних запитів.

Література

1. Блюмин, А. М. Мировые информационные ресурсы [Электронный ресурс] : учеб. пособ. / А. М. Блюмин, Н. А. Феоктистов. – Электрон. текстовые дан. – Москва : Дашков и К, 2010. – 296 с. – Режим доступа : http://www.iprbookshop.ru/5244*
2. Голицина, И. Н. Мировые информационные ресурсы : учеб.-метод. пособ. / И. Н. Голицина. – Казань : Казанский ун-т, 2014. – 40 с.
3. Егорченко, А. А. Мировые информационные ресурсы: информация и бизнес / А. А. Егорченко, С.С. Томилов. – Санкт-Петербург : Питер, 2010. – 74 с.
4. Мировые информационные ресурсы : учеб. пособ. предназначено для лекц. курса по дисц. «Мировые информационные ресурсы» / авт.-сост. Т. Г. Атаманова. – Барнаул : АФ МГУКИ, 2013. – 120с.

5. Мировые информационные ресурсы Интернет : практикум для вузов / В. А. Королев, Е. Л. Торопцев, Е. В. Богушевич, А. А. Калашников; под ред. П. В. Акинина. – Москва : КНОРУС, 2008. – 256 с.
6. Мировые информационные ресурсы и сетевая экономика [Электронный ресурс] : учеб.-практ. пособ. / С. Н. Селетков [и др.]. – Электрон. текст. дан. – Москва : ЕАОИ, 2010. – 176 с. – Режим доступа : <http://www.iprbookshop.ru/10788>, свободный. – Заглавие с экрана.
7. Россь, А. О. Класифікація інформаційних ресурсів [Електронний ресурс] / А. О. Россь – Режим доступу: [http : //www.security.ukrnet.net/modules/ sections/index.php?op=viewarticle&artid=249](http://www.security.ukrnet.net/modules/sections/index.php?op=viewarticle&artid=249), вільний. – Назва з екрану.
8. [Пономаренко](#), В. М. Інформаційні ресурси бібліотеки, як складова глобальної мережі / В. М. [Пономаренко](#) // Наук. пр. НБУВ / НАН України. Нац. б-ка України імені В.І.Вернадського. АБУ ; редкол.: О.С.Онищенко (гол.) [та ін.]. – Київ : НБУВ, 2002. – Вип. 8. – С. 371-376.
9. Селетков, С. Н. Мировые информационные ресурсы [Электронный ресурс] : учеб. пособ. / С. Н. Селетков, Н. В. Днепровская. – Электрон. текст. дан. – Москва : ЕАОИ, 2010. – 232 с. – Режим доступа : <http://www.iprbookshop.ru/10894>, свободный. – Заглавие с экрана.
10. Селетков, С. Н. Мировые информационные ресурсы и ресурсы знаний [Электронный ресурс] : учеб.-практ. пособ. / С. Н. Селетков, Н. В. Днепровская, И. В. Тультаева. – Электрон. текст. дан. – Москва : ЕАОИ, 2009. – 232 с. – Режим доступа : <http://www.iprbookshop.ru/10893>, свободный. – Заглавие с экрана.
11. Соснін, О. В. Державна інформаційна політика і національні інформаційні ресурси [Електронний ресурс] / О. В. Соснін. – Київ : Національний інститут стратегічних досліджень, 2002. – Режим доступу : http://www.niss.gov.ua/book /D_p2.htm, вільний. – Назва з екрану.
12. Слободяник, М. С. Міжнародна інформація : навч.-метод. посіб. / М. С. Слободяник, М. Б. Проценко. – Київ : ДАКККіМ, 2007. – 107 с.
13. Хорошилов, А. В. Мировые информационные ресурсы : учеб. пособ. / А. В. Хорошилов, С. Н. Селетков. – Санкт-Петербург : Питер, 2009. – 176 с.
14. Соснін, О. В. Проблеми державного управління системою національних інформаційних ресурсів з наукового потенціалу України : монографія / О. В. Соснін. – Київ : Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2003. – 572 с.
15. Хорошилов, А. В. Управление информационными ресурсами / А. В. Хорошилов, С. Н. Селетков, Н. В. Днепровская. – Москва : Финансы и статистика, 2006. – 272 с.

Тема 4. Основні джерела міжнародних інформаційних ресурсів (2 год.)

Становлення ринку електронної інформації. Групи інформаційних служб. Створення національних і світових мереж передачі даних. Професійні бази даних. Довідкове видання Gale Directory of Databases, яке випускається двічі на рік у вигляді двох томів фірмою Gale Research, Inc. Кредитно-аналітична довідка. Ділова довідкова література. Ділова довідкова література. Щорічні довідники компанія «Дан енд Бредстріт». Інформаційна корпорація «Діалог» і компанія Data-Star. Інформаційна корпорація Questel-Orbit Questel (Франція) і Orbit (США). Інформаційне агентство LEXIS-NEXIS.

Література

16. Блюмин, А. М. Мировые информационные ресурсы [Электронный ресурс] : учеб. пособ. / А. М. Блюмин, Н. А. Феоктистов. – Электрон. текстовые дан. – Москва : Дашков и К, 2010. – 296 с. – Режим доступа : http://www.iprbookshop.ru/5244*

17. Голицина, И. Н. Мировые информационные ресурсы : учеб.-метод. пособ. / И. Н. Голицина. – Казань : Казанский ун-т, 2014. – 40 с.
18. Егорченко, А. А. Мировые информационные ресурсы: информация и бизнес / А. А. Егорченко, С.С. Томилов. – Санкт-Петербург : Питер, 2010. – 74 с.
19. Мировые информационные ресурсы : учеб. пособ. предназначено для лекц. курса по дисц. «Мировые информационные ресурсы» / авт.-сост. Т. Г. Атаманова. – Барнаул : АФ МГУКИ, 2013. – 120с.
20. Мировые информационные ресурсы Интернет : практикум для вузов / В. А. Королев, Е. Л. Торопцев, Е. В. Богушевич, А. А. Калашников; под ред. П. В. Акинина. – Москва : КНОРУС, 2008. – 256 с.
21. Мировые информационные ресурсы и сетевая экономика [Электронный ресурс] : учеб.-практ. пособ. / С. Н. Селетков [и др.]. – Электрон. текст. дан. – Москва : ЕАОИ, 2010. – 176 с. – Режим доступа : <http://www.iprbookshop.ru/10788>, свободный. – Заглавие с экрана.
22. Росс, А. О. Класифікація інформаційних ресурсів [Електронний ресурс] / А. О. Росс – Режим доступу: [http : //www.security.ukrnet.net/modules/ sections/index.php?op=viewarticle&artid=249](http://www.security.ukrnet.net/modules/sections/index.php?op=viewarticle&artid=249), вільний. – Назва з екрану.
23. [Пономаренко](#), В. М. Інформаційні ресурси бібліотеки, як складова глобальної мережі / В. М. [Пономаренко](#) // Наук. пр. НБУВ / НАН України. Нац. б-ка України імені В.І.Вернадського. АБУ ; редкол.: О.С.Онищенко (гол.) [та ін.]. – Київ : НБУВ, 2002. – Вип. 8. – С. 371-376.
24. Селетков, С. Н. Мировые информационные ресурсы [Электронный ресурс] : учеб. пособ. / С. Н. Селетков, Н. В. Днепровская. – Электрон. текст. дан. – Москва : ЕАОИ, 2010. – 232 с. – Режим доступа : <http://www.iprbookshop.ru/10894>, свободный. – Заглавие с экрана.
25. Селетков, С. Н. Мировые информационные ресурсы и ресурсы знаний [Электронный ресурс] : учеб.-практ. пособ. / С. Н. Селетков, Н. В. Днепровская, И. В. Тульгаева. – Электрон. текст. дан. – Москва : ЕАОИ, 2009. – 232 с. – Режим доступа : <http://www.iprbookshop.ru/10893>, свободный. – Заглавие с экрана.
26. Соснін, О. В. Державна інформаційна політика і національні інформаційні ресурси [Електронний ресурс] / О. В. Соснін. – Київ : Національний інститут стратегічних досліджень, 2002. – Режим доступу : http://www.niss.gov.ua/book /D_p2.htm, вільний. – Назва з екрану.
27. Слободяник, М. С. Міжнародна інформація : навч.-метод. посіб. / М. С. Слободяник, М. Б. Проценко. – Київ : ДАКККиМ, 2007. – 107 с.
28. Хорошилов, А. В. Мировые информационные ресурсы : учеб. пособ. / А. В. Хорошилов, С. Н. Селетков. – Санкт-Петербург : Питер, 2009. – 176 с.
29. Соснін, О. В. Проблеми державного управління системою національних інформаційних ресурсів з наукового потенціалу України : монографія / О. В. Соснін. – Київ : Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2003. – 572 с.
30. Хорошилов, А. В. Управление информационными ресурсами / А. В. Хорошилов, С. Н. Селетков, Н. В. Днепровская. – Москва : Финансы и статистика, 2006. – 272 с.

Тема 5. Інформаційні ресурси міжнародних організацій (2 год.)

Урядові та неурядові міжнародні організації. Інформаційні ресурси як стратегічна категорія міжнародних відносин. Урядові та неурядові міжнародні організації. Рада Європи, Європейський Союз, Організація Північноатлантичного договору, ООН в міжнародній політиці в галузі інформації та комунікації. Інформаційна політика ЄС – як ідеологія європейського співробітництва у сфері комунікацій. Основні положення і принципи для побудови інформаційного суспільства у Європі. Інформаційна

служба НАТО. Роль Відділу інформації та преси НАТО у інформуванні громадськості в країнах НАТО. Головна мета політики Альянсу в галузі інформації та преси. Інформаційні підрозділи ООН. Департамент публічної інформації. ЮНЕСКО в забезпеченні доступу до інформації. Статут ЮНЕСКО.

Література

- Довідник НАТО. – Київ : Молодь, 1999. – 216 с..
- Макаренко, Є. А. Міжнародна політика міжнародних організацій у галузі комунікації / Є. А. Макаренко // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. – Київ, 1998. – С. 57-67.
- Жукова, В. Інформаційна політика ЮНЕСКО у ХХІ столітті / В. Жукова // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – Вип. 50, ч. I. – 2004. – С. 149-151.
- Макаренко, Є. А. Проблемний аналіз концепцій регіональної та національної інформаційної політики / Є. А. Макаренко // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – 1999. – Вип. 15. – С. 168-197.
- Макаренко, Є. А. Європейська інформаційна політика в добу інформаційного суспільства: перспективи для України / Є. А. Макаренко // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – 2006. – Випуск 59. – Частина I. – С. 153-160.
- Макаренко А.Є. Міжнародні інформаційні відносини : монографія. – Київ : Наша культура та наука, 2004. – 248 с.
- Степко, О. М. Інформаційна діяльність ООН : автореф. дис. ... канд. політ. Наук : 23.00.04 / Степко, О. М., Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. – К., 2004. – 21 с.
- Філіпенко, Д. О. Формування інституційної бази інформаційної політики ЄС / Д. О. Філіпенко. – К., 2003. – С. 8-87.
4. Council of Europe 7 th European Ministerial Conference on Mass Media Policy. – Kyiv – 10-11. March, 2005.

Тема 6. Трансформація загальноцивілізаційного інформаційного простору в контексті глобальних впливів на національні інформаційні ресурси

Глобальні інформаційні ресурси. Глобальний інформаційний простір. Структуризація ресурсів відповідно до загальносуспільних потреб. Джерела інформаційного виробництва. Ресурси загальноцивілізаційного значення. Інформаційно-цільова база як глобальна основа діяльності та розвитку людства. Глобальна інформаційна база. Вплив загальноцивілізаційної інформаційної бази на духовний світ людства. Індустрія інформації як галузь світової економіки. Глобальний товар з новими економічними властивостями. Вплив глобальних інформаційних ресурсів на суспільну свідомість країн світу.

Література

1. Андрущенко, В. П. Організоване суспільство. Досвід соціально-філософського аналізу / В. П. Андрущенко. – Київ : Тов. Атлант ЮЕМСІ, 2006. – С. 610; див. також: Галли К. Национальное государство в глобальную эпоху / К Галли // Социальная глобалистика. В 3 т. Хрестоматия. Т. 2. – К. : Освіта України; Воронеж: Издательско-полиграфический центр «Научная книга», 2002. – С. 602–611.
2. Белорус, О. Г. Глобальные трансформации и стратегии развития / О. Г. Белорус (науч. ред.) – Киев : Ориане, 2000. – 422 с.
3. Білорус, О. Г. Глобалізація і національна стратегія України / О. Г. Білорус. – Київ : ВО «Батьківщина», 2001. – С. 66
4. Білорус, О. Г. Економічна система глобалізму / О. Г. Білорус. – Київ : КНЕУ, 2003. – С. 25.

5. Бжезинский, З. Великая шахматная доска. Господство Америки и его геостратегические императивы / З. Бжезинский. – Москва : Международные отношения, 1999. – 256 с.
6. Бутузов, В. М. Протидія комп'ютерній злочинності в Україні (системно-структурний аналіз) : монографія / В. М. Бутузов. – Київ : КИТ, 2010. – С. 132–148.
7. Горювий, В. Національні інформаційні ресурси в контексті посилення глобальних інформаційних впливів [Електронний ресурс] / В. Горювий // Центр досліджень соціальних комунікацій СІАЗ НЮБ ФПУ. – Режим доступу: http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1067:natsionalni-informatsijni-resursi-v-konteksti-posilennya-globalnikh-informatsijnikh-vpliviv&catid=127&Itemid=460, вільний. – Назва з екрану.
8. Горювий, В. М. Особливості розвитку соціальних інформаційних баз сучасного українського суспільства : монографія / В. М. Горювий. – К., 2005. – С. 25.
9. Згуровский, М. Путь к обществу, основанному на знаниях / М. Згуровский // Зеркало недели. – 2006. – № 2. – С. 12.
10. Кремень, В. Г. Політична безпека України: концептуальні засоби та система забезпечення / В. Г. Кремень, І. Ф. Бінько, С. І. Головащенко. – Київ : МАУП, 1998. – 92 с.
11. Мартин Г.-П. Западная глобализация: Атака на процветание и демократию / Г.-П. Мартин, Х. Шуман. – Москва : Альпина, 2001. – 335 с.
12. Мельник, Л. Г. На пороге информационного общества / Л. Г. Мельник // Социально-экономические проблемы информационного общества. – Сумы : ИТД «Университетская книга», 2005. – С. 75.
13. Сіденко, С. Становлення інформаційного суспільства і проблема забезпечення конкурентоспроможності економіки / С. Сіденко // Глобальна структурна модернізація і конкурентоспроможних країн. – Київ : Інститут світової економіки і міжнародних відносин НАН України, 2010. – С. 46.
14. Сорос, Дж. Джордж Сорос про глобалізацію / Дж. Сорос. – Київ : Основи, 2002. – 173 с.
15. Суліма Є. М. Глобалістика / Є. М. Суліма, М. А. Шепелев. – К. : Вища шк., 2010. – 544 с.
16. Тоффлер Е. Третья хвиля / Е. Тоффлер ; з англ. пер. А. Євса. – К. : Всесвіт, 2000. – 480 с.
17. Урсул А. Д. Информация. Методологические аспекты / А. Д. Урсул. – М. : Наука, 1971. – 295 с.
18. Doremus N. Paul. The Myth of the Global Corporation / Paul N. Doremus [et al.]. – Princeton, N. J. : Princeton University Press, 1999. – 193 p.

V. ТЕМИ І ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ЕПОХУ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

ТЕМА 1.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ: ПОНЯТТЯ, ПРИЗНАЧЕННЯ, ВИДИ, НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА

Мета: З'ясувати структуру курсу, поняття інформаційних ресурсів, призначення та види, нормативно-правову базу їх створення, розповсюдження та зберігання.

План

1. Інформаційні ресурси
2. Національні інформаційні ресурси
3. Електронні інформаційні ресурси
4. Право власності на інформаційні ресурси
5. Обробка і доступ до інформаційних ресурсів
6. Послуги у сфері інформатизації
7. Підтримка інформаційної безпеки
8. Відповідальність суб'єктів у сфері інформатизації

Література:

1. Винер Н. Кибернетика и общество / Н. Винер. – Москва : Изд-во иностранной литературы, 1958. – 200 с.
2. ГОСТ 123 7.0–99. СИБИБД. Информационно-библиотечная деятельность, библиография. Термины и определения от 01.07.2007 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.gosthelp.ru/text/GOST7099SIBIDInformacionn.html>, свободный. – Заголовок с экрана.
3. ДСТУ 2392–94. Інформація та документація. Базові поняття. Терміни та визначення від 01.01.1995 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/374735>, вільний. – Назва з екрану.
4. ДСТУ 2396–94. Теорія інформації. Терміни та визначення від 01.01.1995 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://document.ua/sistemi-obroblennja-informaciyi-teorija-informaciyi-termin-std491.html>, вільний. – Назва з екрану.
5. ДСТУ 2481–94. Інтелектуальні інформаційні технології. Терміни та визначення від 01.01.1995 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://babenkoff.inf.ua/GOST/terms.htm>, вільний. – Назва з екрану.
6. ДСТУ 2938–94. Системи оброблення інформації. Основні поняття. Терміни та визначення від 28.12.1994 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://document.ua/sistemi-obroblennja-informaciyi-osnovni-ponjattja-termini-nor16793.html>, вільний. – Назва з екрану.
7. ДСТУ 3396.2–97. Технічний захист інформації. Терміни та визначення від 01.01.1998 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://e-signature.com.ua/?p=151>, вільний. – Назва з екрану.
8. ДСТУ 5034:2008. Науково-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять від 04.08.2008 р. № 270 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://babenkoff.inf.ua/GOST/terms.htm>, вільний. – Назва з екрану.
9. ДСТУ ISO 5127:2007. Інформація та документація. Словник термінів від 01.10.2009 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://document.ua/informacija-i-dokumentacija-slovník-terminiv-iso-5127-2001-std9765.html>, вільний. – Назва з екрану.
10. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» від 22.05.2003 р. № 851–15 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/851-15>, вільний. – Назва з екрану.
11. Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11.01.2001 р. № 2210–14 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>, вільний. – Назва з екрану.
12. Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992 р. № 2657–12 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>, вільний. – Назва з екрану.
13. Закон України «Про телекомунікації» від 18.11.2003 р. № 1280–15 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1280-15>, вільний. – Назва з

екрану.

14. Золотар О.О. Правова охорона як складова інформаційної безпеки цивільної: автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.07 / О.О. Золотар. – К., 2010. – 20 с.

15. Концепція інформації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kineziolog.bodhy.ru/content/kontseptsiya-informatsii>, вільний. – Назва з екрану.

16. Кушерець В.І. Аналіз знання як стратегічного ресурсу трансформації суспільства (світоглядно–методологічний аспект): автореф. дис. на здобуття наук. степеня д-ра філософ. наук: спец. 09.00.03 «Соціальна філософія та історія філософії» / В.І. Кушерець. – К., 2003. – 28 с.

17. Ліссов П.М. Проблеми і технології продукування інформаційних ресурсів / П.М. Ліссов, П.П. Масляк [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.iai.kpi.ua/archive/2007>, вільний. – Назва з екрану.

18. Марутян Р. Інформаційні ресурси у системі забезпечення національної безпеки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.dsaua.org/index.php?option=com_content&view=article&id=114%3A2010-11-30-17-18-49&catid=66%3A2010-12-13-08-4853&Itemid=90&lang=uk, вільний. – Назва з екрану.

19. Марутян Р. Інформаційні ресурси: нові підходи до визначення поняття [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/31670/10-Marutyuan.pdf?sequence=3>, вільний. – Назва з екрану.

20. Пархоменко О.В. Інформація і знання: взаємозв'язок: [Монографія] / О.В. Пархоменко; Держ. ін-т інтелект. власності. – К.: ДІВ, 2010. – 268 с.

21. Родіонов А.В. Визначення інформаційних ресурсів як економічної категорії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://intkonf.org/rodionov-av-viznachennya-informatsiynih-resursiv-yaq-ekonomichnoui-kategoriui>, вільний. – Назва з екрану.

22. Россоха В.В. Потенціал понятійно–категоріального апарату інформації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://khntusg.com.ua/files/sbornik/vestnik_113/05.pdf, вільний. – Назва з екрану.

23. ЮНИСИСТ (Межправительственная программа международного сотрудничества в области научно–технической информации) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/696047>, свободний. – Заголовок с екрана.

ТЕМА 2

ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО В КОНТЕКСТІ ЦИВІЛІЗАЦІЙНОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ

Мета: Розглянути теорії інформаційного суспільства, законодавчу базу розвитку інформаційного суспільства в Україні та ЄС.

План

1. Інформаційні ресурси
2. Національні інформаційні ресурси
3. Електронні інформаційні ресурси
4. Право власності на інформаційні ресурси
5. Обробка і доступ до інформаційних ресурсів
6. Послуги у сфері інформатизації
7. Підтримка інформаційної безпеки
8. Відповідальність суб'єктів у сфері інформатизації

Література:

38. Всеобщая декларация прав человека. Принята и провозглашена в резолюции 217 А (III) Генеральной Ассамблеи от 10 декабря 1948 года [Электронный ресурс] : Режим доступа: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_015 свободный. – Заголовок с экрана.
39. Гриняев С. Информационное противоборство в современную эпоху [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://psyfactor.org/infowar1.htm>, свободный. – Заголовок с экрана.
40. Доктрина інформаційної безпеки України. Затверджена Указом Президента України від 8 липня 2009 року. № 514/[Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon.nau.ua/doc/?uid=1093.5417.1, вільний. – Назва з екрану.
41. Європейська обсерваторія інформаційних технологій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.eito.com/>, вільний. – Назва з екрану.
42. Європейський інститут медіа [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.eim.org>, вільний. – Назва з екрану.
43. Європейський Союз [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://europa.eu.int>, вільний. – Назва з екрану.
44. Женевська Декларація принципів. Побудова інформаційного суспільства: глобальна задача в новому тисячолітті. 12 грудня 2003 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : aritu.org.ua/wsis/dp, вільний. – Назва з екрану.
45. Женевський План дій Побудова інформаційного суспільства: глобальна задача в новому тисячолітті. 12 грудня 2003 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://aritu.org.ua/wsis>, вільний. – Назва з екрану.
46. Жуков В. Ведение информационной войны [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://psyfactor.org/infowar2.htm>, свободный. – Заголовок с экрана.
47. Запорожець, О. Ю. Публічна дипломатія: європейський досвід і Україна / О. Ю. Запорожець // Актуальні проблеми міжнародних відносин : збірник наукових праць. – Київ : Київський національний університет імені Тараса Шевченка Інститут міжнародних відносин. – Вип. 59, ч. I. – С. 179-188.
48. Информационная грамотность и медиаобразование для всех [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.mediagram.ru/infolit/>, свободный. – Заголовок с экрана.
49. Інформаційне суспільство : антологія : посібник / М. А. Ожеван, Л. М. Новохатько, Г. А. Піскорська, О. Ю. Запорожець [та ін.]. – Київ : ІМВ, 2006. – 456 с.
50. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. Офіційний переклад затверджено Міністерством закордонних справ України 27 січня 2006 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MU50K02U.html, вільний. – Назва з екрану.
51. Конвенція про кіберзлочинність. Конвенцію ратифіковано із застереженнями і заявами Законом N 2824-IV (2824-15) від 07.09.2005, ВВР, 2006, № 5-6, ст.71. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_575, вільний. – Назва з екрану.
52. Конституція України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, N 30, ст. 141. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?
53. Кузнецов, И. Н. Информация: сбор, защита, анализ [Электронный ресурс] / И. Н. Кузнецов. – Москва : Яуза, 2001. – Режим доступа : <http://www.evartist.narod.ru/text/21.htm>, свободный. – Заголовок с экрана.
54. Міжнародна інформаційна безпека: сучасні виклики та загрози / Є. А. Макаренко, М. М. Рижков, М. А. Ожеван [та ін.]. – Київ : Центр вільної преси, 2006. – 916 с.
55. Міжнародна інформаційна безпека: сучасні виклики та загрози : антологія. – Київ, 2006. – 612 с.
56. Уэбстер, Ф. Теории информационного общества / Ф. Уэбстер. – Москва, 2004. – 400 с.
57. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура [Электронный ресурс]: / М. Кастельс. – Режим доступа : http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Polit/kastel/index.php, свободный. – Заголовок с экрана.

58. Концепція (основи державної політики) національної безпеки України. Затверджено Постановою Верховної Ради України від від 18 липня 1995 р. № 532-95-п [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/law/97_bez.html , вільний. – Назва з екрану.
59. Офіційний сайт ЮНЕСКО [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://portal.unesco.org/>, вільний. – Назва з екрану.
60. Порядок денний асоціації Україна-ЄС для підготовки та сприяння імплементації Угоди про асоціацію.- С. 27-28. [Електронний ресурс] / Міжнародний документ № 994-990 від 20.11.2009. – Режим доступу : вільний. – Назва з екрану.
61. Про доступ до публічної інформації. Закон України. 13 січня 2011 року N 2939-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2939-17, вільний. – Назва з екрану.
62. Про інформаційний суверенітет та інформаційну безпеку України. Проект Закону № 207 від 07.07. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_2?id=&pf3516=1207&skl=4, вільний. – Назва з екрану.
63. Про інформацію. Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1992. – № 48. – Ст. 650 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2657-12> вільний. – Назва з екрану.
64. Про основи національної безпеки України». Закон України від 19 червня 2003 р. № 964-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу :: zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=964-15, вільний. – Назва з екрану.
65. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80#n8>. -Заголовок з екрана
66. Семиноженко В. Нам потрібно буде трансформувати суспільство телеглядачів у інформаційне суспільство [Електронний ресурс] / В.Семиноженко / - Режим доступу : <http://www.dt.ua/3000/3760/70261/>. - Заголовок з екрана.
67. Стандарты, определяющие уровень знаний в области информационной грамотности [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://library.auca.kg/ru/standards/>, свободный. – Заголовок с экрана.
68. -bin/laws/main.cgi?nreg=964-15, вільний. – Назва з екрану.
69. Стратегія національної безпеки України. Затверджена Указом Президента України від 12 лютого 2007 року N 105/2007 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=105%2F2007, вільний. – Назва з екрану.
70. Туніське зобов'язання [України] [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://aritu.org.ua/wsis/tz>, вільний. – Назва з екрану.
71. Туніська програма для інформаційного суспільства [Електронний ресурс]. – Режим доступу : aritu.org.ua/wsis/tp, вільний. – Назва з екрану.
72. Global Digital Solidarity Fund [Electronic resource]. – Access Mode : <http://www.dsfn.org/>. – Title from screen.
73. World Summit on the Information Society [Electronic resource]. – Access Mode : <http://www.itu.int/wsis/basic/about.html>. – Title from screen.
74. What is the Digital Opportunity Index (DOI)? [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.itu.int/ITU-D/ict/doi/index.html>. - Заголовок з екрана.

Змістовий модуль 2

ДЖЕРЕЛА МІЖНАРОДНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

ТЕМА 3.

МІЖНАРОДНІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ ТА ПОТРЕБИ АДРЕСАТА

Мета: Визначити інформаційну інфраструктуру інформаційних центрів та служб і методи вивчення інформаційних потреб, формулювання інформаційних запитів.

План

1. Інформаційні етапи еволюції людства
2. Інформаційна інфраструктура
3. Інформаційні центри
4. Інформаційні служби державних установ
5. Методи вивчення інформаційних потреб та формулювання запитів

Література:

31. Блюмин, А. М. Мировые информационные ресурсы [Электронный ресурс] : учеб. пособ. / А. М. Блюмин, Н. А. Феоктистов. – Электрон. текстовые дан. – Москва : Дашков и К, 2010. – 296 с. – Режим доступа : http://www.iprbookshop.ru/5244*
32. Голицина, И. Н. Мировые информационные ресурсы : учеб.-метод. пособ. / И. Н. Голицина. – Казань : Казанский ун-т, 2014. – 40 с.
33. Егорченко, А. А. Мировые информационные ресурсы: информация и бизнес / А. А. Егорченко, С.С. Томилов. – Санкт-Петербург : Питер, 2010. – 74 с.
34. Мировые информационные ресурсы : учеб. пособ. предназначено для лекц. курса по дисц. «Мировые информационные ресурсы» / авт.-сост. Т. Г. Атаманова. – Барнаул : АФ МГУКИ, 2013. – 120с.
35. Мировые информационные ресурсы Интернет : практикум для вузов / В. А. Королев, Е. Л. Торопцев, Е. В. Богушевич, А. А. Калашников; под ред. П. В. Акинина. – Москва : КНОРУС, 2008. – 256 с.
36. Мировые информационные ресурсы и сетевая экономика [Электронный ресурс] : учеб.-практ. пособ. / С. Н. Селетков [и др.]. – Электрон. текст. дан. – Москва : ЕАОИ, 2010. – 176 с. – Режим доступа : <http://www.iprbookshop.ru/10788>, свободный. – Заглавие с экрана.
37. Россь, А. О. Класифікація інформаційних ресурсів [Електронний ресурс] / А. О. Россь – Режим доступу: <http://www.security.ukrnet.net/modules/sections/index.php?option=viewarticle&artid=249>, вільний. – Назва з екрану.
38. Пономаренко, В. М. Інформаційні ресурси бібліотеки, як складова глобальної мережі / В. М. Пономаренко // Наук. пр. НБУВ / НАН України. Нац. б-ка України імені В.І.Вернадського. АБУ ; редкол.: О.С.Онищенко (гол.) [та ін.]. – Київ : НБУВ, 2002. – Вип. 8. – С. 371-376.
39. Селетков, С. Н. Мировые информационные ресурсы [Электронный ресурс] : учеб. пособ. / С. Н. Селетков, Н. В. Днепровская. – Электрон. текст. дан. – Москва : ЕАОИ, 2010. – 232 с. – Режим доступа : <http://www.iprbookshop.ru/10894>, свободный. – Заглавие с экрана.
40. Селетков, С. Н. Мировые информационные ресурсы и ресурсы знаний [Электронный ресурс] : учеб.-практ. пособ. / С. Н. Селетков, Н. В. Днепровская, И. В. Тультаева. – Электрон. текст. дан. – Москва : ЕАОИ, 2009. – 232 с. – Режим доступа : <http://www.iprbookshop.ru/10893>, свободный. – Заглавие с экрана.
41. Соснін, О. В. Державна інформаційна політика і національні інформаційні ресурси [Електронний ресурс] / О. В. Соснін. – Київ : Національний інститут стратегічних досліджень, 2002. – Режим доступу : http://www.niss.gov.ua/book/D_p2.htm, вільний. – Назва з екрану.
42. Слободяник, М. С. Міжнародна інформація : навч.-метод. посіб. / М. С. Слободяник, М. Б. Проценко. – Київ : ДАКККиМ, 2007. – 107 с.

43. Хорошилов, А. В. Мировые информационные ресурсы : учеб. пособ. / А. В. Хорошилов, С. Н. Селетков. – Санкт-Петербург : Питер, 2009. – 176 с.
44. Соснін, О. В. Проблеми державного управління системою національних інформаційних ресурсів з наукового потенціалу України : монографія / О. В. Соснін. – Київ : Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2003. – 572 с.
45. Хорошилов, А. В. Управление информационными ресурсами / А. В. Хорошилов, С. Н. Селетков, Н. В. Днепровская. – Москва : Финансы и статистика, 2006. – 272 с.

ТЕМА 4

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА МІЖНАРОДНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

Мета: Надати характеристику основних джерел міжнародних інформаційних ресурсів.

План

1. Ринок електронної інформації
2. Професійні бази даних
3. Ділова довідкова література
4. Інформаційна корпорація «Діалог» і компанія Data-Star
5. Інформаційна корпорація Questel-Orbit
6. Інформаційне агентство LEXIS-NEXIS

Література:

1. Блюмин, А. М. Мировые информационные ресурсы [Электронный ресурс] : учеб. пособ. / А. М. Блюмин, Н. А. Феоктистов. – Электрон. текстовые дан. – Москва : Дашков и К, 2010. – 296 с. – Режим доступа : http://www.iprbookshop.ru/5244*
2. Голицина, И. Н. Мировые информационные ресурсы : учеб.-метод. пособ. / И. Н. Голицина. – Казань : Казанский ун-т, 2014. – 40 с.
3. Егорченко, А. А. Мировые информационные ресурсы: информация и бизнес / А. А. Егорченко, С.С. Томилов. – Санкт-Петербург : Питер, 2010. – 74 с.
4. Мировые информационные ресурсы : учеб. пособ. предназначено для лекц. курса по дисц. «Мировые информационные ресурсы» / авт.-сост. Т. Г. Атаманова. – Барнаул : АФ МГУКИ, 2013. – 120с.
5. Мировые информационные ресурсы Интернет : практикум для вузов / В. А. Королев, Е. Л. Торопцев, Е. В. Богушевич, А. А. Калашников; под ред. П. В. Акинина. – Москва : КНОРУС, 2008. – 256 с.
6. Мировые информационные ресурсы и сетевая экономика [Электронный ресурс] : учеб.-практ. пособ. / С. Н. Селетков [и др.]. – Электрон. текст. дан. – Москва : ЕАОИ, 2010. – 176 с. – Режим доступа : <http://www.iprbookshop.ru/10788>, свободный. – Заглавие с экрана.
7. Россь, А. О. Класифікація інформаційних ресурсів [Електронний ресурс] / А. О. Россь – Режим доступу: <http://www.security.ukrnet.net/modules/sections/index.php?op=viewarticle&artid=249>, вільний. – Назва з екрану.
8. [Пономаренко](#), В. М. Інформаційні ресурси бібліотеки, як складова глобальної мережі / В. М. [Пономаренко](#) // Наук. пр. НБУВ / НАН України. Нац. б-ка України імені В.І.Вернадського. АБУ ; редкол.: О.С.Онищенко (гол.) [та ін.]. – Київ : НБУВ, 2002. – Вип. 8. – С. 371-376.

9. Селетков, С. Н. Мировые информационные ресурсы [Электронный ресурс] : учеб. пособ. / С. Н. Селетков, Н. В. Днепровская. – Электрон. текст. дан. – Москва : ЕАОИ, 2010. – 232 с. – Режим доступа : <http://www.iprbookshop.ru/10894>, свободный. – Заглавие с экрана.
10. Селетков, С. Н. Мировые информационные ресурсы и ресурсы знаний [Электронный ресурс] : учеб.-практ. пособ. / С. Н. Селетков, Н. В. Днепровская, И. В. Тультаева. – Электрон. текст. дан. – Москва : ЕАОИ, 2009. – 232 с. – Режим доступа : <http://www.iprbookshop.ru/10893>, свободный. – Заглавие с экрана.
11. Соснін, О. В. Державна інформаційна політика і національні інформаційні ресурси [Електронний ресурс] / О. В. Соснін. – Київ : Національний інститут стратегічних досліджень, 2002. – Режим доступу : http://www.niss.gov.ua/book /D_p2.htm, вільний. – Назва з екрану.
12. Слободяник, М. С. Міжнародна інформація : навч.-метод. посіб. / М. С. Слободяник, М. Б. Проценко. – Київ : ДАКККиМ, 2007. – 107 с.
13. Хорошилов, А. В. Мировые информационные ресурсы : учеб. пособ. / А. В. Хорошилов, С. Н. Селетков. – Санкт-Петербург : Питер, 2009. – 176 с.
14. Соснін, О. В. Проблеми державного управління системою національних інформаційних ресурсів з наукового потенціалу України : монографія / О. В. Соснін. – Київ : Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2003. – 572 с.
15. Хорошилов, А. В. Управление информационными ресурсами / А. В. Хорошилов, С. Н. Селетков, Н. В. Днепровская. – Москва : Финансы и статистика, 2006. – 272 с.

ТЕМА 5. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Мета: Розглянути міжнародні урядові та неурядові організації й інформаційні служби (Інформаційну службу НАТО, інформаційні підрозділи ООН та ЮНЕСКО).

План

1. Урядові та неурядові міжнародні організації
2. Інформаційна політика ЄС – як ідеологія європейського співробітництва у сфері комунікацій
3. Основні положення і принципи для побудови інформаційного суспільства у Європі
4. Інформаційна служба НАТО
5. Інформаційні підрозділи ООН
6. ЮНЕСКО в забезпеченні доступу до інформації

Література:

4. Блюмин, А. М. Мировые информационные ресурсы [Электронный ресурс] : учеб. пособ. / А. М. Блюмин, Н. А. Феоктистов. – Электрон. текстовые дан. – Москва : Дашков и К, 2010. – 296 с. – Режим доступа : http://www.iprbookshop.ru/5244*
5. Голицина, И. Н. Мировые информационные ресурсы : учеб.-метод. пособ. / И. Н. Голицина. – Казань : Казанский ун-т, 2014. – 40 с.
6. Довідник НАТО. – Київ : Молодь, 1999. – 216 с..
7. Егорченко, А. А. Мировые информационные ресурсы: информация и бизнес / А. А. Егорченко, С.С. Томилов. – Санкт-Петербург : Питер, 2010. – 74 с.
8. Жукова, В. Інформаційна політика ЮНЕСКО у ХХІ столітті / В. Жукова // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – Вип. 50, ч. I. – 2004. – С. 149-151.

9. Макаренко, Є. А. Міжнародна політика міжнародних організацій у галузі комунікації / Є. А. Макаренко // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. – Київ, 1998. – С. 57-67.
10. Макаренко, Є. А. Проблемний аналіз концепцій регіональної та національної інформаційної політики / Є. А. Макаренко // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – 1999. – Вип. 15. – С. 168-197.
11. Макаренко, Є. А. Європейська інформаційна політика в добу інформаційного суспільства: перспективи для України / Є. А. Макаренко // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – 2006. – Випуск 59. – Частина I. – С. 153-160.
12. Макаренко А.Є. Міжнародні інформаційні відносини : монографія. – Київ : Наша культура та наука, 2004. – 248 с.
13. Мировые информационные ресурсы : учеб. пособ. предназначено для лекц. курса по дисц. «Мировые информационные ресурсы» / авт.-сост. Т. Г. Атаманова. – Барнаул : АФ МГУКИ, 2013. – 120с.
14. Мировые информационные ресурсы Интернет : практикум для вузов / В. А. Королев, Е. Л. Торопцев, Е. В. Богушевич, А. А. Калашников; под ред. П. В. Акинина. – Москва : КНОРУС, 2008. – 256 с.
15. Мировые информационные ресурсы и сетевая экономика [Электронный ресурс] : учеб.-практ. пособ. / С. Н. Селетков [и др.]. – Электрон. текст. дан. – Москва : ЕАОИ, 2010. – 176 с. – Режим доступа : <http://www.iprbookshop.ru/10788>, свободный. – Заглавие с экрана.
16. Степко, О. М. Інформаційна діяльність ООН : автореф. дис. ... канд. політ. Наук : 23.00.04 / Степко, О. М., Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. – К., 2004. – 21 с.
17. Філіпенко, Д. О. Формування інституційної бази інформаційної політики ЄС / Д. О. Філіпенко. – К., 2003. – С. 8-87.
18. Council of Europe 7 th European Ministerial Conference on Mass Media Policy. – Kyiv – 10-11. March, 2005.

ТЕМА 6

ТРАНСФОРМАЦІЯ ЗАГАЛЬНОЦИВІЛІЗАЦІЙНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНИХ ВПЛИВІВ НА НАЦІОНАЛЬНІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Мета: Розглянути глобальні інформаційні ресурси в контексті загальноцивілізаційного інформаційного простору.

План

1. Глобальні інформаційні ресурси
2. Інформаційно-цільова база як глобальна основа діяльності та розвитку людства
3. Індустрія інформації як галузь світової економіки

Література

19. Андрущенко, В. П. Організоване суспільство. Досвід соціально-філософського аналізу / В. П. Андрущенко. – Київ : Тов. Атлант ЮЕМСІ, 2006. – С. 610; див. також: Галли К. Национальное государство в глобальную эпоху / К Галли // Социальная глобалистика. В 3 т. Хрестоматия. Т. 2. – К. : Освіта України; Воронеж: Издательско-полиграфический центр «Научная книга», 2002. – С. 602–611.

20. Белорус, О. Г. Глобальные трансформации и стратегии развития / О. Г. Белорус (науч. ред.) – Киев : Ориане, 2000. – 422 с.
21. Білорус, О. Г. Глобалізація і національна стратегія України / О. Г. Білорус. – Київ : ВО «Батьківщина», 2001. – С. 66
22. Білорус, О. Г. Економічна система глобалізму / О. Г. Білорус. – Київ : КНЕУ, 2003. – С. 25.
23. Бжезинский, З. Великая шахматная доска. Господство Америки и его геостратегические императивы / З. Бжезинский. – Москва : Международные отношения, 1999. – 256 с.
24. Бутузов, В. М. Протидія комп'ютерній злочинності в Україні (системно-структурний аналіз) : монографія / В. М. Бутузов. – Київ : КИТ, 2010. – С. 132–148.
25. Горювий, В. Національні інформаційні ресурси в контексті посилення глобальних інформаційних впливів [Електронний ресурс] / В. Горювий // Центр досліджень соціальних комунікацій СІАЗ НЮБ ФПУ. – Режим доступу: http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1067:natsionalni-informatsijni-resursi-v-konteksti-posilennya-globalnikh-informatsijnikh-vpliviv&catid=127&Itemid=460, вільний. – Назва з екрану.
26. Горювий, В. М. Особливості розвитку соціальних інформаційних баз сучасного українського суспільства : монографія / В. М. Горювий. – К., 2005. – С. 25.
27. Згуровский, М. Путь к обществу, основанному на знаниях / М. Згуровский // Зеркало недели. – 2006. – № 2. – С. 12.
28. Кремень, В. Г. Політична безпека України: концептуальні засоби та система забезпечення / В. Г. Кремень, І. Ф. Бінько, С. І. Головащенко. – Київ : МАУП, 1998. – 92 с.
29. Мартин Г.-П. Западная глобализация: Атака на процветание и демократию / Г.-П. Мартин, Х. Шуман. – Москва : Альпина, 2001. – 335 с.
30. Мельник, Л. Г. На пороге информационного общества / Л. Г. Мельник // Социально-экономические проблемы информационного общества. – Сумы : ИТД «Университетская книга», 2005. – С. 75.
31. Сіденко, С. Становлення інформаційного суспільства і проблема забезпечення конкурентоспроможності економіки / С. Сіденко // Глобальна структурна модернізація і конкурентоспроможних країн. – Київ : Інститут світової економіки і міжнародних відносин НАН України, 2010. – С. 46.
32. Сорос, Дж. Джордж Сорос про глобалізацію / Дж. Сорос. – Київ : Основи, 2002. – 173 с.
33. Суліма Є. М. Глобалістика / Є. М. Суліма, М. А. Шепелев. – К. : Вища шк., 2010. – 544 с.
34. Тоффлер Е. Третья хвиля / Е. Тоффлер ; з англ. пер. А. Євса. – К. : Всесвіт, 2000. – 480 с.
35. Урсул А. Д. Информация. Методологические аспекты / А. Д. Урсул. – М. : Наука, 1971. – 295 с.
36. Doremus N. Paul. The Myth of the Global Corporation / Paul N. Doremus [et al.]. – Princeton, N. J. : PrincetonUniversity Press, 1999. – 193 p.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль 1

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ЕПОХУ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

У вигляді таблиці (довільній) надати характеристику світових електронних бібліотек (5-6) Підсумувати результати аналізу. Скласти перелік використаних джерел, сайтів.

Змістовий модуль 2

ДЖЕРЕЛА МІЖНАРОДНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

У вигляді таблиці (довільній) надати характеристику міжнародним наукометричним ресурсам із зазначенням способів розрахунку кількісних показників наукової діяльності (Web of Science, Scopus, РИНЦ), їх відмінності та характерні особливості, сервіси і надбудови, профілі організацій та авторів. Підсумувати результати аналізу. Скласти перелік використаних джерел, сайтів.

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
У вигляді таблиці (довільній) надати характеристику світових електронних бібліотек (5-6) Підсумувати результати аналізу. Скласти перелік використаних джерел, сайтів.	Семінарське заняття, модульний контроль, екзамен	5x2	I-III
У вигляді таблиці (довільній) надати характеристику міжнародним наукометричним ресурсам із зазначенням способів розрахунку кількісних показників наукової діяльності	Семінарське заняття, модульний контроль, екзамен	5x2	IV - VII
Разом 40 годин	Разом	20	

VII. ПИТАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Модульна контрольна робота до змістового модуля 1 **ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ЕПОХУ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ**

Контрольні питання і завдання:

1. Порівняйте визначення інформаційних ресурсів. Яке визначення запропонували би ви?
2. Надайте характеристику національних інформаційних ресурсів.
3. Визначте особливості електронних інформаційних ресурсів.
4. Розкрийте суть права власності на інформаційні ресурси.
5. Визначте сутність обробки інформаційних ресурсів і доступу до них.
6. Охарактеризуйте принципи надання інформаційних ресурсів державним і недержавним установам, що надалі будуть використовувати їх для надання платних послуг.
7. Назвіть порядок надання (одержання) інформації, віднесеної до державної таємниці.
8. Якими є послуги у сфері інформатизації?
9. Визначте основні напрями підтримки інформаційної безпеки в галузі інформаційних ресурсів.
10. Яким документом підтверджується забезпечення цілісності ресурсів електронних депозитаріїв і автоматизованих систем?

11. Якою є відповідальність суб'єктів у сфері інформатизації?
12. Розкрийте відповідальність провайдерів, постачальників доступу і послуг мережі Інтернет за зміст контенту.
4. Визначте характерні риси інформаційного суспільства.
5. Які документи було прийнято на Всесвітньому самміті з питань інформаційного суспільства?
6. Назвіть основні напрями міжнародного співробітництва щодо розвитку глобального інформаційного суспільства.
7. Якими є цілі діяльності Фонду цифрової солідарності?
8. З якого року ЄС проводить політику щодо розбудови інформаційного суспільства?
9. Розкрийте основні положення «Доповіді Бангеманна».
10. Назвіть пріоритети Лісабонської стратегії.
11. Які пріоритети діяльності ЄС визначено в Планах дій e-Європа 2002 та e-Європа 2005?
12. Охарактеризуйте стратегічну ініціативу ЄС i2010.
13. Що таке «e-Інклюзія»?
14. Розкрийте сутність терміну «мережева та інформаційна безпека».
15. Визначте основні напрями політики ЄС в сфері інформаційної безпеки.
16. Охарактеризуйте діяльність Європейської агенції з питань мережевої та інформаційної безпеки.
17. Охарактеризуйте діяльність ЄС в сфері боротьби з кіберзлочинністю.

Модульна контрольна робота до змістового модуля 2

ДЖЕРЕЛА МІЖНАРОДНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

(творче завдання)

Здійснити аналіз ресурсів основних міжнародних організацій та установ (5-6) на вибір студента.

VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип покрокової звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного)

контролю

№ з/ п	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
	Відвідування лекцій	1	8	8
	Відвідування та робота на семінарських заняттях	1 10	6	6 60
	Виконання завдання для самостійної роботи	5	4	20
	Модульна контрольна робота	25	2	50
Максимальна кількість балів - 144				

Коефіцієнт: 1,4

Методи контролю

Перевірка й оцінювання знань студентів здійснюється методами контролю та самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності (методи усного, письмового, практичного контролю та методи самоконтролю). Об'єктами контролю є систематичність, активність і результативність роботи студента впродовж семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни в межах аудиторних занять, а також виконання завдань для самостійного опрацювання.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять, він має на меті перевірку рівня теоретичної підготовленості студента.

Оцінювання самостійної роботи й активності на семінарських заняттях здійснюється за такими критеріями:

1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

2) ступінь засвоєння фактичного матеріалу, який вивчається;

3) ознайомлення з базовою та додатковою рекомендованою літературою;

4) уміння поєднати теорію з практикою при розгляді конкретних ситуацій, розв'язанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, і завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

5) логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і під час виступів в аудиторії, уміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Модульний контроль є результатом вивчення кожного модуля, який містить підсумок усіх форм поточного контролю та виконання модульної контрольної роботи. Завдання для проміжного контролю знань студентів охоплюють теми, які вивчаються в межах окремих модулів.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на самостійних заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- вчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Підсумковий контроль знань передбачений у формі модульної контрольної роботи, проводиться з метою оцінювання результатів навчання після закінчення вивчення дисципліни (7-й семестр) за результатами двох модулів.

Таблиця 8.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно — відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре — достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок
C	75-81 балів	Добре — в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно — посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо — мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання — незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу — досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

A (90–100) = 5 (відмінно) – студент виявляє особливі творчі здібності, демонструє глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих джерелах; уміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку та розвитку, чітко й лаконічно, логічно та послідовно

відповідати на поставлені запитання; демонструє вміння застосовувати теоретичні положення під час виконання творчих завдань; переконливо аргументує відповіді.

B (82–89) = 4 (добре) – студент демонструє міцні ґрунтовні знання навчального матеріалу; вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці; вільно виконує самостійні та творчі завдання; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.

C (75–81) = 4 (добре) – студент має міцні знання навчального матеріалу; уміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; у цілому самостійно застосовувати їх на практиці; виправляти допущені помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи на підтвердження своїх думок.

D (69–74) = 3 (задовільно) – студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання та розуміння основних положень, але його знання мають загальний характер; має труднощі з наведенням прикладів при поясненні явищ і закономірностей; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких значна кількість суттєвих.

E (60–68) = 3 (задовільно) – студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні; його знання мають фрагментарний характер, має труднощі з наведенням прикладів при поясненні явищ і закономірностей; допускає суттєві помилки.

F_X (35–59) = 2 (незадовільно з можливістю повторного складання) – студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу; не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований; не вміє застосовувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань; допускає значні помилки.

F (1–34) = 2 (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) – студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання та відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів; повністю не знає матеріал, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно.

ІХ. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Основними організаційними формами навчального процесу з дисципліни «Міжнародні інформаційні ресурси» є лекції, семінарські заняття, самостійна робота студентів, заходи з контролю знань студентів.

Для активізації процесу навчання при викладенні змісту дисципліни використовуються різноманітні методи навчання, а саме: методи стимулювання та мотивації навчально-пізнавальної діяльності; методи організації й здійснення навчально-пізнавальної діяльності; методи навчання за джерелом знань (словесні, наочні, практичні).

Зокрема, студенти отримують необхідні з курсу відомості на *проблемних лекціях*, спрямованих на розвиток логічного мислення студентів. Під час таких форм роботи ознайомлення з темою відбувається шляхом акцентування лектором уваги на проблемних питаннях; увага студентів концентрується на

матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках; розглядаються різні концептуальні підходи до проблеми.

Робота в малих групах дає змогу структурувати семінарські заняття за формою й змістом, створює можливості колективного вирішення проблем, забезпечує формування особистісних якостей і досвіду соціального спілкування.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій – дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціаліста та передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків у процесі опанування навчального матеріалу.

Презентації використовують для демонстрації аудиторії результатів роботи малих груп, звітів про виконання самостійної роботи тощо.

Банк візуального супроводження сприяє активізації творчого сприйняття змісту дисципліни за допомогою наочності. Лекції та семінарські заняття забезпечуються відповідними мультимедійними презентаціями; забезпечується доступ студентів до комп'ютерної техніки та Інтернету.

X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

Опорні конспекти лекцій; електронні варіанти підручників, навчальних посібників; робоча навчальна програма; засоби підсумкового контролю (комплект завдань для модульних контрольних робіт);

XI. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТА

(можливі зміни відповідно до спеціалізації)

Оцінки **«відмінно»** заслуговує відповідь студента, яка виявляє бездоганні знання матеріалу, повноту аргументації; при цьому також враховується активність студента на семінарських заняттях, виконання передбаченого програмою обсягу самостійної роботи.

Оцінки **«добре»** заслуговує відповідь студента на всі питання екзаменаційного білета з можливими окремими неточностями; при цьому також враховується його активність на семінарських заняттях, виконання передбаченого програмою обсягу самостійної роботи.

Оцінки **«задовільно»** заслуговує відповідь студента на всі питання екзаменаційного білета з неточностями, помилками, неповнотою аргументації; при цьому також враховується його активність на семінарських заняттях, виконання передбаченого програмою обсягу самостійної роботи.

Оцінки **«незадовільно»** заслуговує відповідь, в якій допущені грубі помилки, незнання навчального матеріалу в межах програми навчального курсу; при цьому також враховується його активність на семінарських заняттях, виконання передбаченого програмою обсягу самостійної роботи.

XII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ЛІТЕРАТУРА ДО ДИСЦИПЛІНИ

Нормативні документи

1. ГОСТ 123 7.0–99. СИБИД. Информационно-библиотечная деятельность, библиография. Термины и определения от 01.07.2007 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.gosthelp.ru/text/GOST7099SIBIDInformacionn.html>, свободный. – Заголовок с экрана.
2. ДСТУ 2392–94. Інформація та документація. Базові поняття. Терміни та визначення від 01.01.1995 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/374735>, вільний. – Назва з екрану.
3. ДСТУ 2396–94. Теорія інформації. Терміни та визначення від 01.01.1995 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://document.ua/sistemi-obroblennja-informaciyi.-teorija-informaciyi.-termin-std491.html>, вільний. – Назва з екрану.
4. ДСТУ 2481–94. Інтелектуальні інформаційні технології. Терміни та визначення від 01.01.1995 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://babenkoff.inf.ua/GOST/terms.htm>, вільний. – Назва з екрану.
5. ДСТУ 2938–94. Системи оброблення інформації. Основні поняття. Терміни та визначення від 28.12.1994 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://document.ua/sistemi-obroblennja-informaciyi.-osnovni-ponjattja.-termini-nor16793.html>, вільний. – Назва з екрану.
6. ДСТУ 3396.2–97. Технічний захист інформації. Терміни та визначення від 01.01.1998 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://e-signature.com.ua/?p=151>, вільний. – Назва з екрану.
7. ДСТУ 5034:2008. Науково-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять від 04.08.2008 р. № 270 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://babenkoff.inf.ua/GOST/terms.htm>, вільний. – Назва з екрану.
8. ДСТУ ISO 5127:2007. Інформація та документація. Словник термінів від 01.10.2009 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://document.ua/informacija-i-dokumentacija.-slovník-terminiv-iso-5127-2001-std9765.html>, вільний. – Назва з екрану.
9. Про бібліотеки і бібліотечну справу [Текст] : закон України // Відом. Верховної Ради України. – 2009. – № 39. – Ст. 557.
10. Про доступ до публічної інформації [Текст] : закон України : від 13 січ. 2011 р., № 2939–VI // Офіц. вісн. України. – 2011. – № 10. – Ст. 446. – С. 29-37.
11. Про електронні документи та електронний документообіг [Електронний ресурс] : закон України. – Режим доступу: <http://www.e-commerce.naiu.kiev.ua/zakones/e-doc/htm>., вільний. – Назва з екрана. – [Дата доступу : 16.08.2015].
12. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах [Електронний ресурс] : закон України : від 05.07.1994 р. № 81/94–ВР. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=80%2F94-%E2%F0>, вільний. – Назва з екрана. – [Дата доступу : 07.08.2015].
13. Про інноваційну діяльність [Електронний ресурс] : закон України. – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua/. – Назва з екрану. – [Дата доступу : 16.08.2015].
14. Про інформаційні агентства [Текст] : закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 47. – С. 57-60.
15. Про інформацію [Текст] : закон України // Відомості Верховної Ради

України. – 1992. – № 48. – С. 1227-1462.

16.Про концепцію національної програми інформатизації [Електронний ресурс] : закон України. – Режим доступу : [http : // zakon.rada.gov.ua/laws/](http://zakon.rada.gov.ua/laws/), вільний. – Назва з екрану. – [Дата доступу : 16.08.2015].

17.Про науково-технічну інформацію [Текст] : закон України // Відом. Верховної Ради України. – 1993. – № 33. – С. 843-851.

18.Про наукову і науково-технічну діяльність [Текст] : закон України // Відом. Верховної Ради України. –1992. – № 12. – Ст. 165.

19.Про Національну програму інформатизації [Текст] : закон України від 4 лютого 1998 р. / Книжк. палата України. – Київ, 1998.

20.Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки [Електронний ресурс] : закон України від 09.01.2007 № 537-V. – Режим доступу : [http : // zakon.rada.gov.ua/laws/](http://zakon.rada.gov.ua/laws/), вільний. – Назва з екрану. – [Дата доступу : 16.08.2015].

21.Про основи національної безпеки України [Електронний ресурс] : закон України. – Режим доступу : [http : // zakon.rada.gov.ua/laws/](http://zakon.rada.gov.ua/laws/), вільний. – Назва з екрану. – [Дата доступу : 16.08.2015].

22.Закон України. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http : // zakon2.rada.gov.ua/laws/](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/), вільний. – Назва з екрану. – [Дата доступу : 16.08.2015].

23.Про Урядову комісію з питань інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів виконавчої влади [Текст] : постанова Кабінету Міністрів України від 07.05.2000 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 19. – Ст. 793.

24.Список нестандартизованих скорочень слів та словосполучень у бібліографічних записах [Текст] / уклад.: П. М. Сенько, О. М. Устіннікова. – Київ : Кн. палата України, 2012. – 27 с.

25.Про стан та завдання розвитку в НАН України бібліотечно-інформаційної справи : постанова Президії НАН України від 9 лип. 2003 р. № 186 // Бібл. вісн. – 2003. – № 5. – С. 9-10.

26.Про створення Служби інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади в Центральній науковій бібліотеці ім. В. І. Вернадського НАН України : постанова Бюро Президії Національної академії наук України від 14.12.1995 р. № 334 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.iaas.nas.gov.ua/>, вільний. – Назва з екрана. – [Дата доступу : 22.08.2015].

27.Про схвалення Концепції Державної цільової національно-культурної програми створення єдиної інформаційної бібліотечної системи «Бібліотека-XXI» : розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 груд. 2009 р. № 1579-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.search.ligazakon.ua/ldoc2.nsf/link1/KR091579.html>, вільний. – Назва з екрана. – [Дата доступу : 19.08.2015].

28.Указ Президента України. Про вдосконалення державного управління інформаційною сферою [Текст] : від 16.09.1998 // Офіційний вісник України. – 1998. – № 38. – Ст. 1388.

29.Указ Президента України. Про вдосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення Президента України та органів державної влади [Текст] : від

14.07.2000 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 29. – Ст. 1201.

30. Указ Президента України. Про деякі заходи щодо захисту державних інформаційних ресурсів у мережах передачі даних [Текст] : від 24.09.2001 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 39. – Ст. 1757.

31. Указ Президента України. [Про Доктрину інформаційної безпеки України](#) // Офіційний вісник України. – 2009. – № 52. – Ст. 1783.

32. Указ Президента України. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 квітня 2006 року «Про стан науково-технологічної сфери та заходи щодо забезпечення інноваційного розвитку України» [Електронний ресурс] : від 11 липня 2006 року № 606/2006. – Режим доступу : <http://yurist-online.com/zakoni/002/11/003051.php/>, вільний. – Назва з екрану. – [Дата доступу : 16.08.2015].

33. Указ Президента України. Про Стратегію національної безпеки України : від 12 лютого 2007 року №105/2007 // Стратегічна панорама. – 2007. – № 1. – С. 3–13.

34. Указ Президента України. [Про Доктрину інформаційної безпеки України](#) // Офіційний вісник України. – 2009. – № 52. – Ст. 1783.

Основна

1. Блюмин, А. М. Мировые информационные ресурсы [Электронный ресурс] : учеб. пособ. / А. М. Блюмин, Н. А. Феоктистов. – Электрон. текстовые дан. – Москва : Дашков и К, 2010. – 296 с. – Режим доступа : http://www.iprbookshop.ru/5244*

2. Голицина, И. Н. Мировые информационные ресурсы : учеб.-метод. пособ. / И. Н. Голицина. – Казань : Казанский ун-т, 2014. – 40 с.

3. Егорченко, А. А. Мировые информационные ресурсы: информация и бизнес / А. А. Егорченко, С.С. Томилов. – Санкт-Петербург : Питер, 2010. – 74 с.

4. Мировые информационные ресурсы : учеб. пособ. предназначено для лекц. курса по дисц. «Мировые информационные ресурсы» / авт.-сост. Т. Г. Атаманова. – Барнаул : АФ МГУКИ, 2013. – 120с.

5. Россь, А. О. Класифікація інформаційних ресурсів [Електронний ресурс] / А. О. Россь – Режим доступу: <http://www.security.ukrnet.net/modules/sections/index.php?op=viewarticle&artid=249>, вільний. – Назва з екрану.

6. Слободяник, М. С. Міжнародна інформація : навч.-метод. посіб. / М. С. Слободяник, М. Б. Проценко. – Київ : ДАКККіМ, 2007. – 107 с.

7. Хорошилов, А. В. Мировые информационные ресурсы : учеб. пособ. / А. В. Хорошилов, С. Н. Селетков. – Санкт-Петербург : Питер, 2009. – 176 с.

Додаткова

1. Антопольский, А. Б. Информационные ресурсы России : науч.-метод. пособ. / А. Б. Антопольский. – Москва : Либерия, 2004. – 423 с. – (Библиотекарь и время. XXI век; вып. 14). (Шифр 32.81/А72-095841)

2. Акинин, П. В. Мировые информационные ресурсы. Интернет : практикум / П. В. Акинин. – Москва : КноРус, 2008. – 256 с.

3. Интернет-ресурсы и услуги для библиотек : учеб. пособ. / Я. Л. Шрайберг [и др.] ; ГПНТБ России ; Моск. гос. ун-т культуры и искусств. – Москва : МГУКИ, 2000. – 140 с.
4. Кастельс, М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура / М. Кастельс ; пер. с англ., под науч. ред. О. И. Шкаратана. – Москва : ГУ ВШЭ, 2000. – 608 с.
5. Коротков, А. В. Мировые информационные ресурсы : учеб. пособ. / А. В. Коротков, А. М. Кузьмин ; под ред. В. М. Титова. – Москва : МГИМО-Университет, 2012. – 92 с.
6. Костомаров, М. Н. Международные и общероссийские классификаторы информации как стандартный язык описания данных : учеб. пособ. / М. Н. Костомаров. – Москва : РГГУ, 2000. – 127 с.
7. Кудрявцева, С. П. Міжнародна інформація : навч. посіб. / С. П. Кудрявцева, В. В. Колос. – Київ : Видавничий Дім «Слово», 2005. – 400 с.
8. Марутян, Р. Інформаційні ресурси: нові підходи до визначення поняття / Р. Марутян // Сучасна українська політика. Політики і політологи про неї. – Київ : Український центр політичного менеджменту, 2009. – Вип. 18. – С. 93-117.
9. Марущак, А. Інформаційні ресурси держави: зміст та проблема захисту [Електронний ресурс] / А. Марущак // Юридичний радник. – 2009. – № 1 (27). – Режим доступу <http://www.yurradnik.com.ua/stride/ur/index.php?m=archive&y=209&mag=34&art=700>, вільний. – Назва з екрану.
10. Мировые информационные ресурсы Интернет : практикум для вузов / В. А. Королев, Е. Л. Торопцев, Е. В. Богушевич, А. А. Калашников; под ред. П. В. Акинина. – Москва : КНОРУС, 2008. – 256 с.
11. Мировые информационные ресурсы и сетевая экономика [Электронный ресурс] : учеб.-практ. пособ. / С. Н. Селетков [и др.]. – Электрон. текст. дан. – Москва : ЕАОИ, 2010. – 176 с. – Режим доступа : <http://www.iprbookshop.ru/10788>, свободный. – Заглавие с экрана.
12. [Пономаренко](#), В. М. Інформаційні ресурси бібліотеки, як складова глобальної мережі / В. М. [Пономаренко](#) // Наук. пр. НБУВ / НАН України. Нац. б-ка України імені В.І.Вернадського. АБУ ; редкол.: О.С.Онищенко (гол.) [та ін.]. – Київ : НБУВ, 2002. – Вип. 8. – С. 371-376.
13. Селетков, С. Н. Мировые информационные ресурсы [Электронный ресурс] : учеб. пособ. / С. Н. Селетков, Н. В. Днепровская. – Электрон. текст. дан. – Москва : ЕАОИ, 2010. – 232 с. – Режим доступа : <http://www.iprbookshop.ru/10894>, свободный. – Заглавие с экрана.
14. Селетков, С. Н. Мировые информационные ресурсы и ресурсы знаний [Электронный ресурс] : учеб.-практ. пособ. / С. Н. Селетков, Н. В. Днепровская, И. В. Тультаева. – Электрон. текст. дан. – Москва : ЕАОИ, 2009. – 232 с. – Режим доступа : <http://www.iprbookshop.ru/10893>, свободный. – Заглавие с экрана.
15. Соснін, О. В. Державна інформаційна політика і національні інформаційні ресурси [Електронний ресурс] / О. В. Соснін. – Київ : Національний інститут стратегічних досліджень, 2002. – Режим доступу : http://www.niss.gov.ua/book /D_p2.htm, вільний. – Назва з екрану.

16. Соснін, О. В. Проблеми державного управління системою національних інформаційних ресурсів з наукового потенціалу України : монографія / О. В. Соснін. – Київ : Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2003. – 572 с.

17. Хорошилов, А. В. Управление информационными ресурсами / А. В. Хорошилов, С. Н. Селетков, Н. В. Днепровская. – Москва : Финансы и статистика, 2006. – 272 с.

Інформаційні ресурси

1. www.scholar.google.ru. – Академія Google
2. <http://library.by/> – Білоруська цифрова бібліотека
3. <http://www.ukrbook.net/> – Книжкова Палата України ім. І.Федорова
4. www.ifu.com.ua/?s=3&p – Медіатека-Інформаційного центру Французького Культурного Центру
5. www.iapm.edu.ua/biz/ – Міжнародний бібліотечно-інформаційний центр ім. Ярослава Мудрого Міжрегіональної Академії управління персоналом
6. <http://www.nlb.by/portal/page/portal/index> – Національна бібліотека Білорусі
7. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
8. <http://www.nbuv.gov.ua/library/webstat.html> – Національна електронна бібліотека України
9. <http://www.nplu.kiev.ua/> – Національна парламентська бібліотека України
10. <http://www.rsl.ru/ru/s97/s339/> – Російська державна бібліотека
11. <http://elartu.tntu.edu.ua> – Тернопільський національний технічний університет ім. Івана Пулюя (ELARTU)
12. <http://www.uitei.kiev.ua/> – УкрІНТЕІ (Український інститут науково-технічної і економічної інформації)
13. www.britishcouncil.org/uk/ukraine-about_us-where_in_ukraine-kyiv-services.htm – Центр знань та інформації Британської Ради
14. <http://www.twirpx.com/file/696047> – ЮНИСІСТ
15. apitu.org.ua/wsis/tp – Туніська програма для інформаційного суспільства
16. [/portal.unesco.org](http://portal.unesco.org) – Офіційний сайт ЮНЕСКО